

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

VI. De filiis Presbyterorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

& numerum tenendi prudentes, ac de familiarium qualitate inprimis curiosi, ne ex alienis vitis turpem sibi contrahant infamiam notam, vulgoque obloquendi, calumniandi que iustas præbeant occasiones. Et cum maxime providendum sit, ut non solum coram Deo cui primam placere debemus, sed etiam coram hominibus opera nostra probentur, ut cæteris exemplo ad imitandum possimus esse, ordinamus ut quilibet Cardinalis se domus ac familiaris suæ optimum rectorem, præfectumque ostendat esse, tam circa ea quæ extrinseca omnibus apparent, quàm quæ intus latent abscondita. Habeat itaque eorum quisque Sacerdotes, & Levitas, honestis vestimentis indutos, attenteque provideat, ne quis in familia sua quoquo modo beneficiatus & in factis ordinibus constitutus, vestes portet versicolores, nec eo habitu utatur qui ordini Ecclesiastico parum conveniat. Quare in presbyteratus ordine constituti, vestes colorum quæ clericis à jure non prohibeantur, deferre debeant, usque ad talos saltem demissas & habentes dignitates in cathedralibus, & canonici etiam dictarum cathedralium, ac primam dignitatem in collegiatis habentes, & Cardinalium capellani Missas celebrantes, capitulum deferre in publico teneantur.

Scutiferis verò paulò supra talos concedantur, parafrenarii, quia in assiduo sunt motu, ministerioque funguntur laboriosiore, brevioribus, ac magis expeditis vestibus uti possint, etiam si fuerint clerici, dummodo in Presbyteratus ordine non sint constituti. Ita tamen, ut ab honestate non discedant, sed ita vivant, ut mores Ecclesiasticis suis ordinibus non discrepent. Reliqui verò clerici temperatè ac modestè omnia faciant, & tam ipsi clericis beneficiati, quàm in sacris ordinibus constituti, commam, neque barbam, non nutriant, neque mulas aut equos cum phaleris, ornamentisque ex velluto aut serico factis, habeant, sed ejusmodi rebus ex panno tantum, aut corio simpliciter utantur.

Paulus IV.

Lites & causa Cardinalium evocantur, & Pontifici decisioni referantur.

CAP. VI.

Lites & causas inter quoscunque sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales super quibusvis rebus & bonis, tam Ecclesiasticis quàm secularibus, vel quorumvis ordinum regularibus, coram quibusvis iudicibus, in quavis instantia, ac etiam in negotio executorio, vel restitutionis in integrum, quomodolibet vententes & pendentes, ad nos in eisdem statu & terminis, in quibus reperiuntur, advocamus, cognitionemque & decisionem illarum nobis reservamus, decisionemque & terminationem per nos super illis faciendam, appellacionem quacunque etiam alias de jure admittibili rejecta & postposita, standum, acquiescendum, & patienter omnino parendum & obediendum fore statuimus & ordinamus, ac similiter in titulis & causis, quæ de cætero inter eosdem Cardinales exoriri contigerit, observari volumus. Romæ 1555. 9. Ianuarii.

Leo Decimus, In Concilio Lateran.

Pompa funebri Cardinalium, quo sumptu perfolvi debeat.

CAP. VII.

Expensæ funebres Cardinalium computatis omnibus, centum & quinquaginta florenorum summam excedere non debent, nisi exequutorum providentia iustis allegatis causis ac rationibus, plus exponendum esse duxerit. Exequiæ & castrum doloris, prima & nona die fiant, infra octavam verò Missæ de more celebrentur.

^a Episcoporum domus (ait divus Hieronymus) omnium commune debet esse hospitium. Locus unum, aut duos, aut paucos recipiens, implet hospitium officium. Episcopus, nisi omnes receperit, inhumanus est. Vide Can. 40. Apost. c. prohibetur. 23. dist. & Carthag. Synod. 4. c. cleric. de vita & honestate clericorum.

TITVLVS V. DE ETATE ET QUALITATE ordinandorum.

CAP. I.

Cum non deceat divino mysterio asserere ordinis dedecore a mendicare, aut secularem quicumque exercere, sacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps ordinis secularis, quamvis alias moribus, scientiis, & exercitiis idoneus, ad sacros ordines promoveretur, nisi prout legitime constaret eam beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad vicium honestè sufficeret, pacificè possidere vel alias ordinari non posset, nisi juxta decretum Concilio de super editi formam & tenorem. Quam rem nulla in hujusmodi decreto religiosorum Clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli, quod legitè accipiunt, ceterorum ordinum religiosorum, Clericorum, vel Clerici, intra claustra monasteriorum, vel aliorum more regularium in communi viventes, nunquam, seu non nisi ad certum tempus profectum emittunt, & ex claustro exire, & dimittunt secularem libere & licite possunt, religionis præsertim obsequio adire libere & licite possunt, & religiois præsertim obsequio adire libere & licite possunt, nec juxta dicti decreti tenorem ad sacros ordines se promoveri præsumant, & nullis Episcopis passim promoveantur, ac quæ inde periturumque illud inconueniens eveniat, ut sic quædam de claustro exeuntes, & per seculum vagantes, vel mendicantes, vel fordidum quatum exercere, non sine nota dedecore, ac ordinis vilipendio, & quàm plurimum Christi fidelium scandalo cogantur. Nos igitur, in singulorum Dei ministrorum honorem, & deus (quodrumjin) nobis est) sinceris exoptamus studium, ut propriis & ex certa nostra scientia, de quibus plurimum in hac perpetuo valitura sanctione decretum, & didicimus de Clericis secularibus loquentes ad tenorem, & singulos etiam cuiuscunque ordinis Clericos religiosorum seculares, more religiosorum viventes, in communi non professos, harum serie extendimus, & ampliamus, ac religiosos, & aliis prædictis non professos, ut ad sacros ordines promoveri, nec non omnibus & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, gratiam, & communionem sedis apostolicæ habentibus, ut ordines ipsos hujusmodi religiosorum seculares impendere, nisi observata forma dicti decreti, non contrate sanctæ obedientiæ, & sub indignatione nostræ penæ interdiciamus, & prohibemus, ac omnes facientes peccatum à præstatione talium nullatenus ipso jure suspendimus. Romæ Idibus Octobris.

TITVLVS VI.

DE FILIIS PRESBYTERORVM

Clemens VII.

Filii Presbyterorum beneficii, quibus eorum patres presbyteri curaque dispensationi gratia intercedunt, non infirmantur.

CAP. I.

Ad canonum conditionem non est debent pertinere, cum statuta à se vel prædecessoribus ad animarum Christi fidelium salutem propter eorum abulum, qui successu temporum hominum succrescente, magis indies dignoscantur esse, quàm prodesse animaverit, ne ulterius obedi-

^a Cap. Diaconi sunt, circa med. 91. dist. Concil. Trid. 24. c. cap. 2. s. 9. 7. 6. plurimum.

leant, providere. Sanè postquam foeli. recor. Alexander Papa III. prædecessor noster, filios præsertim Sacerdotum in Ecclesiis paternis succedere prohibuerat, & easque nihilominus, media intercedente persona, filios ipsos habere disposuerat, cum passim Sacerdotes, ut Ecclesiis suis eorum filii potirentur fatagentes, in Alexandri prædecessoris huiusmodi dispositione consisti, Ecclesias suas, quas ad eorum pervenire filios gestiebant, in favorem personarum, quæ Ecclesias ipsas, etiam illarum possessione non habita, in ipsorum resignantium filios, ex fornicatione genitos, illico eorum resignare, ipsique filii Ecclesias ipsas, dispensatione super defectu naturalium, quem ex dictis Sacerdotibus resignantibus geniti patiebantur, etiam patris nomine expresso, obtenta, consequi hæcenus consueverint, profecto perniciosum semper, & abominabile, ac in gravem divinæ majestatis offensam tendere, videlicet, quòd ipsi Presbyteri eorum crimen, quod erat occultum, non sine turpitudine, ad inordinatum spuriorum filiorum amorem detegere non erubescerent.

Iudicavimus propterea, quòd ubi tempus, quod omnia palam facit, & præsentium ratio quid in futurum cavendum sit, admoneret, merito movemur, & ad tollendum huiusmodi abusum, necessarium arbitrati sumus ejusdem Alexandri prædecessoris canonem corrigere potius, quam talia, cum tanto hominum scandalo tolerare. Habita igitur super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione, de eorum consilio & unanimi consensu, auctoritate Apostolica, tenore præsentium statimus & ordinamus, quòd de cætero filii Presbyterorum ex fornicatione nati, Ecclesias cathedrales, etiam metropolitanas, ac monasteria, quibus eorum patres præfuerunt, seu illa, & illas dignitates etiam majores & principales personatus, administrationes & officia etiam curata, & electiva, & alia quæcunque beneficia Ecclesiastica cum cura & sine cura, secularia, & quorumvis ordinum regularia, quæ Presbyteri & clerici ac religiosi eorum patres in utrumque vel commendam, aut administrationem tempus, seu in perpetuum aliquando obtinuerunt, nullo unquam tempore quoquo modo obtinere possint, nec cum eis super hoc dispensare intendimus. Et si quas dispensationes per nos concedi contigerit, tanquam per præoccupationem & contra mentem nostram, in concessis eis nullatenus suffragari, talesque dispensationes nostris volumus suffragari temporibus, & quod nobis licere non patimur, nostris successoribus indicamus. Romæ 1533. 3. Non. Junii.

TITVLVS VII.

DE BONIS ECCLESIE ALIENANDIS, VEL NON.

Paulus Secundus.

Bonorum Ecclesiasticorum alienatio, inconsulto summo Pontifici, & necessitate non urgente, nulla est.

CAP. I.

Ambitiose cupiditati, illorum præcipue, qui divinis & humanis affectibus, damnatione postposita, immobilia & pretiosa mobilia Deo dicata, ex quibus Ecclesie, Monasteria, & pia loca reguntur, illustanturque, & eorum ministri sibi alimoniam vendicant, profanis usibus applicare, aut cum maximo illorum ac divini cultus detrimento, exquisitis mediis usurpare

^a Concil. 9. Tol. in cap. 10. graviss. animavit. Alexand. 3. part. 9. cap. 3. & in Concil. Lateranen. cap. 14. & ceteris à beneficiis suis, quibus olim patres præfuerunt, concord. concil. Trid. sess. 21. cap. 15.

presumunt, occurrere cupientes: omnium rerum & bonorum Ecclesiasticorum alienationem, omneque pactum per quod ipsum dominium, concessionem, hypothecam, locationem, & conductionem, ultra triennium, nec non infeudationem, vel contractum emphyteuticum, præterquam in casibus à jure a permisis, ac de rebus & bonis in emphyteum ab antiquo concedi solitis, & tunc cum Ecclesiarum evidenti utilitate, ac de fructibus & bonis quæ servando servari non possunt, pro instantis temporis exigentia, hæc perpetuo valitura constitutione fieri prohibemus, prædecessori nostro constitutionibus, prohibitionibus & decretis aliis super hoc editis, quæ tenore præsentium innovamus, in suo nihilominus robore permanentis.

Si quis contra hujus nostre prohibitionis seriem de bonis & rebus eisdem quicquam alienare præsumperit, alienatio, hypotheca, concessio, locatio, conductio, & infeudatio huiusmodi nullius omnino sit roboris vel momenti: & tam qui alienat, quam is qui alienatas res & bona prædicta receperit, sententiam excommunicationis incurrat, alienanti verò bona Ecclesiarum, monasteriorum, locorumque piorum quorumlibet, inconsulto Roma. Pontifice, aut contra præsentis constitutionis tenorem, si Pontificali vel Abbatiali præfulgeat dignitate, ingressus Ecclesie sit penitus interdictus: & si per sex menses immediatè sequentes sub interdicto huiusmodi animo (quod absit) perseveraverit indurato, lapsis mensibus eisdem, à regimine & administratione suæ Ecclesie vel monasterii cui præfuit, in spiritualibus & temporalibus sit eo ipso suspensus. Inferiores verò prælati, commendatarii, & alii Ecclesiarum rectores beneficiati, vel administrationem quomodolibet obtinentes, prioratibus, præposituris, præpositatibus, dignitatibus, personatibus, administrationibus, officiis, canonicatibus, præbendis, aliisque Ecclesiasticis cum cura & sine, secularibus & regularibus beneficiis, quorum res & bona alienantur, dumtaxat, ipso facto privati existant, illaque abique declaratione aliqua vacare censeantur: possintque per locorum ordinarios vel alios ad quos eorum collatio pertinet, personis idoneis (illis exceptis quæ propterea privata fuerint) liberè de jure conferri, nisi alias dispositioni Apostolicæ sedis sint specialiter aut generaliter reservata: & nihilominus alienate res & bona huiusmodi ad Ecclesias, monasteria, & loca pia, ad quæ ante alienationem huiusmodi pertinebant, liberè revertantur Rom. Cal. Martii. 1467.

Iulius Tertius, Simoni de Fuceo, & Ioanni Baptista, Cardinalibus.

Alienationes contra formam à Paulo II. præscriptam factæ, revocantur.

CAP. II.

Indemnitati Ecclesiarum, ut ex debito nostri pastoralis officii tenemur, volentes providere, circumspeditioni vestræ, quorum eximia integritas, singularis prudentia, exacta diligentia, & in rebus gerendis dexteritas, ac aliarum præclararum virtutum, veteris experientie documentis nobis: iam dudum cognita sunt, per præsentem committimus, & mandamus, quatenus per vos seu alios, quos ad hoc cum simili aut limitata potestate duxeritis deputandos, vocatis prout vobis videbitur, bonorum male alienatorum, contra formam & constitutionis per fact. recorda. Paul.

^a Iure conceditur certis urgentibus casibus necessitati, & majori utilitati alienatio. Cor. in 2. volum. consecrat. 8. Barb. in 1. volum. consecrat. 6. in 2. colu. & seq. Ludovic. Roman. conf. 36. Villegat. de rebus Ecclesie. in al. alienat. b. Dno copulatur requirunt, videlicet, formam, id est, silentiam, & justam causam alienandi. c. 1. de rebus Ecclesie non alienand. in 6. gl. in verbo redire. in c. 1. extr. de in integ. resusit.

